

REGULAMIN WYCIECZEK SZKOLNYCH

w IV Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki w Toruniu

Podstawa prawna

1. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz.U.2018.1055).*
2. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz.U.2016.45).*
3. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U.2003.69 z późniejszymi zmianami).*
4. *Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz.U. 2011 nr 208 poz. 1240).*

§ 1

Zasady ogólne

1. Wycieczki i inne formy turystyki są integralną formą działalności wychowawczej szkoły.
2. Przy organizowaniu i przeprowadzaniu wycieczek współdziałają nauczyciele, rodzice i uczniowie.
3. W organizowaniu krajoznawstwa i turystyki szkoły mogą współdziałać ze stowarzyszeniami i innymi podmiotami, których przedmiotem działalności jest krajoznawstwo i turystyka.

§ 2

Warunki i sposób organizowania przez szkołę krajoznawstwa i turystyki

1. Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki ma na celu:
 - 1) poznawanie regionu i kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków, kultury i historii;
 - 2) poznawanie kultury i języka innych państw;
 - 3) poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
 - 4) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz wiedzy o składnikach i funkcjonowaniu rodzimego środowiska przyrodniczego, a także umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
 - 5) upowszechnianie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej oraz podnoszenie sprawności fizycznej;
 - 6) poprawę stanu zdrowia uczniów pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie;
 - 7) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;
 - 8) przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w szczególności w ramach profilaktyki uniwersalnej;
 - 9) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.
2. Działalność w zakresie krajoznawstwa i turystyki może być organizowana w trakcie roku szkolnego w ramach zajęć dydaktyczno-wychowawczych lub opiekuńczych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych, z wyjątkiem okresu ferii letnich i zimowych oraz wiosennej i zimowej przerwy świątecznej.
3. Krajoznawstwo i turystyka może mieć następujące formy:
 - 1) wycieczki przedmiotowe inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach jednego lub kilku przedmiotów;
 - 2) wycieczki krajoznawczo-turystyczne o charakterze interdyscyplinarnym, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się

specjalistycznym sprzętem, organizowanych w celu nabywania wiedzy o otaczającym środowisku i umiejętności zastosowania tej wiedzy w praktyce;

- 3) specjalistyczne wycieczki krajoznawczo-turystyczne, w których udział wymaga od uczniów przygotowania kondycyjnego, sprawnościowego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, a program wycieczki przewiduje intensywną aktywność turystyczną, fizyczną lub długodystansowość na szlakach turystycznych - zwanych dalej „wycieczkami”.

§ 3

Organizacja wycieczek

1. Organizacja i program wycieczki powinny być dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia i sprawności fizycznej. Obowiązkiem organizatora jest sprawdzenie stanu zdrowia i umiejętności uczniów, wymaganych podczas wycieczki.
2. Wycieczki mogą być organizowane jako wyjazdy klasowe lub międzyklasowe.
3. W wycieczkach turystyczno-krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.
4. Zgodę na zorganizowanie wycieczek wyraża dyrektor szkoły, zatwierdzając kartę wycieczki oraz wstępny plan finansowy (preliminarz).
5. Do karty wycieczki dołącza się listę uczniów biorących udział w wycieczce, zawierającą imiona i nazwiska uczniów oraz numery telefonów ich rodziców / opiekunów prawnych. Listę podpisuje dyrektor szkoły.
6. W przypadku wycieczki zagranicznej:
 - 1) dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i organ sprawujący nadzór pedagogiczny o organizacji takiej wycieczki, przekazując kartę wycieczki (bez listy uczniów);
 - 2) szkoła obowiązkowo zawiera umowę ubezpieczeniową od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia na rzecz osób biorących udział w wycieczce, o ile obowiązek ten nie wynika z odrębnych przepisów;
 - 3) kierownik wycieczki lub co najmniej jeden opiekun wycieczki zna język obcy na poziomie umożliwiającym porozumiewanie się w krajach tranzytowych i kraju docelowym.
7. Zgoda rodziców na udział w wycieczce jest wyrażana w formie pisemnej.
8. Wycieczka powinna być należycie przygotowana pod względem programowym i organizacyjnym, a także omówiona ze wszystkimi uczestnikami w zakresie celu wycieczki, trasy, harmonogramu i regulaminu.
9. Jako środki transportu dopuszcza się:
 - 1) wynajęty autokar (zalecenia dotyczące wycieczek autokarowych zawiera załącznik);
 - 2) kolej;
 - 3) inne środki komunikacji miejskiej i międzymiastowej.

§ 4

Zasady opieki i bezpieczeństwa podczas wycieczek

1. Organizator wycieczki zobowiązany jest do zapewnienia właściwej opieki i bezpieczeństwa jej uczestnikom.
2. Osobami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo uczniów podczas wycieczek są kierownik wycieczki i opiekunowie grup. Opieka ich ma charakter ciągły.
3. Miejscem zbiórki uczniów rozpoczynającej i kończącej wycieczkę jest szkoła (lub inne miejsce wyznaczone przez kierownika wycieczki), skąd uczniowie udają się do domu, zgodnie z oświadczeniem rodziców.

4. Udział uczniów w wycieczce (z wyjątkiem wyjść przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych) wymaga pisemnej zgody rodziców / opiekunów prawnych. Podpisane oświadczenia przechowuje kierownik wycieczki.
5. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku.
6. Należy bezwzględnie sprawdzić stan liczbowy uczniów przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego.
7. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
8. Rodzice zobowiązani są poinformować opiekuna lub kierownika wycieczki o stanie zdrowia dziecka, prowadzonym leczeniu, ewentualnych alergiach i innych przeciwwskazaniach.
9. Rodzice / opiekunowie prawni ucznia niepełnoletniego zobowiązani są poinformować opiekuna lub kierownika wycieczki o stale zażywanych przez dziecko lekach lub o lekach, które dziecko ma ze sobą, oraz o sytuacjach, w jakich może je zażywać.
10. Kierownikiem wycieczki szkolnej może być tylko pracownik pedagogiczny szkoły. W zależności od celu i programu wycieczki opiekunem wycieczki może być także osoba niebędąca pracownikiem pedagogicznym szkoły lub inna osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
11. Kierownik wycieczki uzgadnia termin i cel wycieczki z dyrektorem szkoły.
12. Wypełnioną dokumentację (karta wycieczki, harmonogram, lista uczestników, zgoda rodziców na uczestnictwo dziecka w wycieczce, oświadczenia kierownika wycieczki i opiekunów w sprawie odpowiedzialności za zdrowie i życie uczestników wycieczki, oświadczenia rodziców w sprawie hospitalizacji, leczenia oraz odpowiedzialności za szkody materialne wyrządzone przez młodzież oraz o zakazie zażywania i posiadaniu niedozwolonych używek, oświadczenie o zapoznaniu się z regulaminem przez uczestników i opiekunów) kierownik składa do wicedyrektora szkoły w celu weryfikacji dokumentacji. Zweryfikowaną dokumentację wicedyrektor przekazuje do zatwierdzenia dyrektorowi szkoły.
13. Terminy składania dokumentacji:
 - 1) wycieczki poza teren szkoły (tzw. wyjścia z klasą): 2 dni przed terminem;
 - 2) wyjście do kina, teatru, na koncert: 1 dzień przed terminem (nie drukujemy karty wycieczki);
 - 3) zawody sportowe: 2 dni przed terminem (karta wycieczki, harmonogram i lista zawodników);
 - 4) wycieczki krajowe: 7 dni przed terminem wyjazdu;
 - 5) wycieczki zagraniczne: 14 dni przed terminem wyjazdu.
14. Rozliczenia kosztów wycieczki dokonuje kierownik wycieczki. Z rozliczeniem zapoznaje uczniów oraz ich rodziców. Rozliczenie przechowuje wraz z dokumentacją wycieczki do końca roku szkolnego.
15. Przy organizacji zajęć i wycieczek poza terenem szkoły liczbę opiekunów oraz sposób organizacji opieki ustala się uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i ewentualną niepełnosprawność osób powierzonych opiece szkoły lub placówki, a także specyfikę zajęć i wycieczek oraz warunki, w jakich będą się one odbywać.
16. Wymagana liczba opiekunów na wycieczkach:
 - 1) wycieczka autokarowa: 1 opiekun na 15 uczniów (nie licząc kierowcy oraz przewodnika/pilota);
 - 2) wycieczka piesza: 1 opiekun na 15 uczniów;
 - 3) wycieczka w góry, spływ kajakowy: 1 opiekun na 10 uczniów;
 - 4) wycieczka rowerowa: 2 opiekunów na maksymalnie 13 uczniów; jeden nauczyciel porusza się na przodzie kolumny, drugi na jej końcu, przy czym kolumna nie może liczyć łącznie więcej niż 15 osób.
17. Jeżeli w grupie są uczniowie niepełnosprawni, to niezależnie od rodzaju wycieczki powinien być zapewniony dodatkowy opiekun zajmujący się maksymalnie pięcioma uczniami z orzeczeniem o niepełnosprawności.

18. Jeżeli specyfika wycieczki tego wymaga, jej uczestników zaznajamia się z zasadami bezpiecznego przebywania nad wodą lub w górach.
19. Zabrania się prowadzenia wycieczek z uczniami podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi. W czasie gwałtownego załamania warunków pogodowych należy wycieczkę odwołać.
20. Niedopuszczalne jest urządzenie ślizgawek i lodowisk na rzekach, stawach, jeziorach i innych zbiornikach wodnych.
21. Nie wolno uczestnikom wycieczki zezwalać na kąpiel, pływanie na łodziach, kajakach, jeżeli nie zostało to uwzględnione w programie wycieczki.
22. Osoby pozostające pod opieką szkoły lub placówki mogą pływać oraz kąpać się tylko w obrębie kąpielisk i pływalni w rozumieniu przepisów określających warunki bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne.
23. Nauka pływania może odbywać się tylko w miejscach specjalnie do tego celu wyznaczonych i przystosowanych.
24. Uczącym się pływać i kąpiącym się zapewnia się stały nadzór ratownika lub ratowników i ustawiczny nadzór opiekuna lub opiekunów ze strony szkoły bądź placówki.
25. Podczas spływu kajakowego musi płynąć z grupą doświadczony instruktor.
26. Kajaki i łodzie, z których korzystają uczestnicy wycieczek, wyposaża się w sprzęt ratunkowy.
27. Ze sprzętu pływającego korzystają jedynie osoby przeszkolone w zakresie jego obsługi oraz posługiwania się wyposażeniem ratunkowym.
28. Do obowiązku kierowników i opiekunów wypoczynku dzieci i młodzieży, których uczestnicy korzystają z ogólnodostępnych kąpielisk i pływalni, należy:
 - 1) zapoznanie uczestników z regulaminem danego kąpieliska lub pływalni oraz czuwanie nad jego ścisłym przestrzeganiem;
 - 2) uzgodnienie z kierownikiem kąpieliska lub pływalni warunków i sposobu korzystania z kąpieliska lub pływalni zapewniających bezpieczeństwo uczestnikom.
29. Długość trasy i tempo należy dostosować do wydolności najsłabszego uczestnika każdej wycieczki.
30. Placówka wypoczynku, w której mają przebywać uczniowie, winna posiadać kartę kwalifikacyjną obiektu.

§ 5

Finansowanie wycieczki

1. Plan finansowy musi określać ogólny koszt wycieczki, koszt udziału jednego uczestnika wycieczki oraz przewidywane koszty organizacyjne i programowe.
2. Wycieczki mogą być finansowane ze składek uczestników, środków Rady Rodziców lub innych źródeł (środków pozyskanych od organizacji i stowarzyszeń wspierających oświatę oraz od sponsorów).
3. Rodzice / opiekunowie prawni uczniów biorących udział w wycieczce zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów, chyba, że udział w imprezie może być sfinansowany z innych źródeł.
4. Rodzice / opiekunowie prawni, którzy zadeklarowali udział swojego dziecka w wycieczce, mogą tę deklarację wycofać w terminie 14 dni przed datą wycieczki. Jeżeli deklaracja zostanie wycofana po wpłacie kosztów, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.
5. Kierownik wycieczki oraz opiekunowie nie ponoszą kosztów udziału w imprezie.
6. Organizator wycieczki odpowiada za terminowe regulowanie zobowiązań finansowych z nią związanych.
7. Dowodami finansowymi są przede wszystkim podpisane przez rodziców / opiekunów prawnych listy wpłat oraz rachunki, faktury i bilety wydawane przez uprawnione do danego rodzaju działalności podmioty gospodarcze. W wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach mogą to być oświadczenia o poniesionym wydatku podpisane przez organizatora wycieczki oraz wszystkich opiekunów, jednak

wydatki tego typu nie mogą przekroczyć 20% kosztów wycieczki.

§ 6

Kierownik wycieczki

1. Do zadań kierownika wycieczki należy:
 - 1) opracowanie programu wycieczki;
 - 2) zapoznanie uczniów, rodziców i opiekunów z programem i regulaminem wycieczki oraz poinformowanie ich o celu i trasie wycieczki;
 - 3) zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu i przestrzegania regulaminu wycieczki oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie;
 - 4) zapoznanie uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnienie warunków do ich przestrzegania;
 - 5) określenie zadań opiekunów wycieczki w zakresie realizacji programu oraz zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom;
 - 6) nadzorowanie zaopatrzenia uczestników w odpowiedni sprzęt, wyposażenie oraz apteczkę pierwszej pomocy;
 - 7) organizowanie i nadzorowanie transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników i opiekunów wycieczki;
 - 8) dokonanie podziału zadań wśród uczestników;
 - 9) zabezpieczenie i dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki;
 - 10) w przypadku łączenia funkcji kierownika i opiekuna - sprawowanie opieki nad uczestnikami.

§ 7

Opiekunowie wycieczki

1. Do podstawowych obowiązków opiekuna należy:
 - 1) sprawowanie opieki nad powierzonymi mu uczniami;
 - 2) współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i przestrzegania regulaminu wycieczki;
 - 3) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa;
 - 4) nadzór nad wykonywaniem zadań przydzielonych uczniom;
 - 5) wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika;
2. Opiekunowie potwierdzają własnoręcznym podpisem na karcie wycieczki przyjęcie odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonych im uczniów.

§ 8

Prawa uczestników wycieczki

1. Uczestnicy wycieczki mają prawo do:
 - 1) zgłaszania propozycji programu i sposobu organizacji wycieczki;
 - 2) uczestnictwa w zajęciach przewidzianych w programie;
 - 3) korzystania z pomocy kierownika, opiekunów i innych uczestników wycieczki;
 - 4) uwzględniania ich szczególnych potrzeb w czasie wycieczki;
 - 5) harmonijnego podziału czasu z uwzględnieniem wypoczynku.

§ 9

Obowiązki uczestników wycieczki

1. Uczestnik wycieczki jest zobowiązany:
 - 1) przybyć na miejsce zbiórki o wyznaczonej godzinie;
 - 2) poinformować opiekuna wycieczki o ewentualnym złym samopoczuciu;
 - 3) wykonywać polecenia kierownika, opiekunów, pilota wycieczki i przewodnika;
 - 4) w środkach transportu zająć miejsce wyznaczone przez opiekuna;
 - 5) w czasie jazdy nie spacerować, nie stawać na siedzeniu, nie wychylać się przez okno;
 - 6) nie zaśmiecać pojazdu;
 - 7) korzystać z urządzeń technicznych zgodnie z ich przeznaczeniem;
 - 8) w czasie postoju i zwiedzania nie oddalać się od grupy bez zgody opiekuna;
 - 9) nie oddalać się z miejsca zakwaterowania bez zgody opiekuna;
 - 10) w czasie przebywania w schroniskach i innych obiektach noclegowych przestrzegać postanowień i regulaminów tych obiektów;
 - 11) zachowywać się zgodnie z ogólnymi zasadami dobrego wychowania i kultury.
2. Uczestnikom wycieczki zabrania się spożywania alkoholu, narkotyków i środków odurzających, palenia papierosów i używania papierosów elektronicznych.

§ 11

Postanowienia końcowe

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych, mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazaną przez dyrektora lub wychowawcę. Listę tych uczniów wychowawca przekazuje nauczycielom prowadzącym zajęcia w danym dniu.
2. W wycieczce klasowej musi uczestniczyć minimum 80% uczniów danej klasy.
3. Uczeń może uczestniczyć w roku szkolnym w jednej wycieczce klasowej, jednej międzyoddziałowej oraz jednym wyjeździe sportowo-turystycznym.
4. Nauczyciel może uczestniczyć w roku szkolnym maksymalnie w czterech wycieczkach. W wyjątkowych przypadkach (np. posiadanie niezbędnych uprawnień), nauczyciele wychowania fizycznego mogą uczestniczyć dodatkowo w piątej wycieczce.
5. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z kryteriami ocen z zachowania zawartych w Statucie i Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.
6. W przypadku naruszenia przez ucznia któregośkolwiek punktu regulaminu wycieczki, zawiadamia się jego rodziców / opiekunów prawnych oraz dyrektora szkoły. W przypadku decyzji kierownika wycieczki o natychmiastowym odebraniu dziecka z wycieczki, rodzice / opiekunowie prawni zobowiązani są do natychmiastowego przyjazdu na miejsce po dziecko.
7. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu Pracy, Statutu Szkoły oraz rozporządzeń MEN w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i w sprawie zasad i warunków organizowania przez szkoły krajoznawstwa i turystyki.